

НАЦИОНАЛЕН СЕМИНАР

“РАБОТА С ЕВРОПЕЙСКАТА ПРОКУРАТУРА

НА ДЕЦЕНТРАЛИЗИРАНО НИВО”

организиран от

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО

по проект на

АКАДЕМИЯТА ПО ЕВРОПЕЙСКО ПРАВО (ERA)

в сътрудничество с

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

6 - 7 октомври 2022 г.

София, България

Сътрудничество на Европейската
прокуратура с нейните партньори.
Взаимодействие с
Евроюст, ОЛАФ и Европол.

прокурор Димитър Хаджийски

отдел „Престъпления против финансовите
интереси на ЕС и взаимодействие
с Европейската прокуратура“

Върховна касационна прокуратура

Правна рамка:

Регламент 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 година за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура

ГЛАВА X “Разпоредби относно отношенията на Европейската прокуратура с нейните партньори”

Член 99 “Общи разпоредби”

1. Европейската прокуратура може да **установява и поддържа отношения на сътрудничество** с институциите, органите, службите или агенциите на Съюза, в съответствие с техните цели.
2. Европейската прокуратура **може пряко да обменя** с посочените по-горе субекти цялата информация.
3. Европейската прокуратура **може да сключи работни договорености** с посочените субекти. Тези работни договорености са от технически и/или оперативен характер и по-специално са насочени към **улесняване на сътрудничеството и обmena на информация** между страните по тях.

Взаимодействие с Евроюст

Преамбюл:

(10) В съответствие с член 86 ДФЕС **Европейската прокуратура следва да бъде създадена на основата на Евроюст.** Това означава, че настоящият регламент следва да установи тесни връзки помежду им, въз основа на **взаимно сътрудничество.**

(69) Съгласно **принципа на лоялно сътрудничество** всички национални органи и съответните органи на Съюза, включително Евроюст, Европол и OLAF, **следва да подкрепят активно разследванията** и действията по наказателно преследване от Европейската прокуратура, както **и да си сътрудничат** с нея.

(102) Европейската прокуратура и Евроюст следва **да бъдат партньори** и да си сътрудничат по оперативни въпроси в рамките на съответните си правомощия. Това сътрудничество може да включва всякакви разследвания, провеждани от Европейската прокуратура. Оперативното сътрудничество може да включва **трети държави**, които са сключили споразумение за сътрудничество с Евроюст.

Член 3

Създаване

3. Европейската прокуратура си сътрудничи с Евроюст и разчита на подкрепа от нея в съответствие с член 100.

Член 100

Отношения с Евроюст

1. Европейската прокуратура установява и поддържа тесни отношения с Евроюст, основани на взаимно сътрудничество.

ЦЕЛ: развиване на оперативните, административните и управленските връзки помежду им.

Европейският главен прокурор и председателят на Евроюст провеждат **редовни срещи** за обсъждане на въпроси от взаимен интерес.

2. По оперативни въпроси Европейската прокуратура може да привлече Евроюст в дейностите си по трансгранични дела:

а) като споделя информация, включително лични данни, относно разследванията си;

б) като прикани Евроюст да оказва съдействие при предаването на решенията или исканията на Европейската прокуратура за правна взаимопомощ на държавите-членки на Европейския съюз, които са членки на Евроюст, но не участват в създаването на Европейската прокуратура, също и на трети държави, както и за изпълнение в тези държави.

3. Европейската прокуратура разполага с **непряк достъп до информацията в системата за управление на делата на Евроюст** на принципа на попадение/липса на попадение (hit/no hit system).

4. Европейската прокуратура **може да се ползва от подкрепата и ресурсите на администрацията на Евроюст**. За тази цел Евроюст може да предоставя на Европейската прокуратура услуги от взаимен интерес.

Какво представлява Евроюст ?

Правна рамка:

Евроюст е създаден с Решение 2002/187/ПВР на Съвета на ЕС от 28.02.2002 г. с оглед засилване на борбата срещу сериозната престъпност

изменено и допълнено от

Решение 2009/426/ПВР на Съвета на ЕС от 16.12.2008 г. за укрепване на Евроюст

Регламент (ЕС) 2018/1727 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 година относно **Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст)** и за замяна и отмяна на Решение 2002/187/ПВР на Съвета – в сила от декември 2019 г.

Евроюст е агенция на Европейския съюз със собствена **юридическа правосубектност**, който има за задача да „подкрепя и засилва координацията и сътрудничеството между националните органи за разследване и съдебно преследване по отношение на тежката престъпност“;

Постоянно действащо звено от магистрати със сходни правомощия в ЕС;

Орган на Европейския съюз от съдебен характер;

Финансиран от общия бюджет на Европейския съюз;

Основна цел: да се бори по-ефективно със сериозната трансгранична престъпност, особено когато тя е организирана и включва две или повече държави-членки;

Седалището на Евроюст е в Хага, Холандия;

Състав / структура на Евроюст

26 национални представители на държавите-членки на ЕС, съставляващи Колегията на Евроджъст; заместници, асистенти (помощници) и командировани национални експерти;

+ представител на Комисията, когато Колегията осъществява управленските си функции;

Изпълнителен съвет;

Национални бюра на държавите-членки на ЕС;

Прокурори за връзка на Трети страни;

Президент на Колегията и двама вицепрезиденти;

Административен директор и администрация на Евроджъст;

Цели на Евроюст

Да **стимулира и подобрява координацията** между компетентните органи на държавите-членки при разследване и наказателно преследване;

Да **подобрява сътрудничеството** между компетентните органи на държавите-членки, по-специално като спомага за изпълнението на молби за правна помощ, европейски заповеди за разследване и европейски заповеди за арест, както и функционирането на съвместни екипи за разследване;

Да **подкрепя компетентните органи** на държавите-членки да провеждат техните разследвания и наказателни преследвания по-ефективно.

Правомощия / компетентност

1. Компетентност по отношение на видовете тежки престъпления, изброени в **Приложение I** към Регламент 2018/1727.
2. Считано от датата, на която Европейската прокуратура ще поеме функциите си по разследване и наказателно преследване, **Евроюст няма да упражнява своята компетентност** по отношение на престъпленията, по които Европейската прокуратура упражнява своята компетентност.
3. Евроюст упражнява своята компетентност по отношение на престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза, в случаите, които засягат държави-членки, участващи в засиленото сътрудничество за създаване на Европейската прокуратура, но по отношение на които Европейската прокуратура няма компетентност или когато тя реши да не упражнява компетентността си.
4. Други престъпления, **свързани** с престъпленията посочени по-горе.
5. Други престъпления, **различни** от горепосочените - по искане на компетентен орган на държава-членка.

Работа на оперативно ниво

НИВО 1:

Пленарна сесия на Колегията на Евроюст

(26 Национални представители / бюра + магистрати за връзка на Трети страни)

Колегията на Евроюст провежда редовни пленарни сесии всяка седмица

НИВО 2:

Среща между национални представители / бюра и магистрати за връзка на Трети страни за обсъждане на спецификата на конкретен случай

НИВО 3:

Координационни срещи по конкретен случай с участието на наблюдаващи прокурори и разследващи органи от държавите-членки на ЕС и/или Трети страни

Член 50

Отношения с Европейската прокуратура

1. Евроюст създава и поддържа **тесни отношения** с Европейската прокуратура, основани на **взаимно сътрудничество** в рамките на съответните им мандати и компетентност.
2. Евроюст обработва без ненужно **забавяне исканията за подкрепа от страна на Европейската прокуратура** и разглежда тези искания, както ако бяха получени от национален орган, компетентен в областта на съдебното сътрудничество.
3. При необходимост от оказване на подкрепа за сътрудничеството, **Евроюст използва националните системи за координация на Евроюст**, създадени в съответствие с член 20, **както и отношенията, установени с трети държави, включително своите магистрати за връзка.**

4. По оперативни въпроси, имащи отношение към компетентността на Европейската прокуратура, **Евроюст информира Европейската прокуратура** и когато е уместно, **я привлича в дейностите си по трансгранични дела**, включително чрез:

- а) споделяне на информацията относно разследванията си;
- б) искане за помощ от Европейската прокуратура.

5. Евроюст има **непряк достъп до информацията в системата за управление на делата** на Европейската прокуратура на принципа попадение/липса на попадение. Евроюст предоставя на Европейската прокуратура **непряк достъп до информацията в нейната система за управление на делата** на принципа попадение/липса на попадение.

6. **Европейската прокуратура може да се ползва от подкрепата и ресурсите на администрацията на Евроюст.** За тази цел Евроюст може да предоставя на Европейската прокуратура услуги от взаимен интерес. Подробностите се уреждат чрез договореност.

Взаимодействие с ОЛАФ

Преамбюл:

(100) Сътрудничеството с Европол и OLAF следва да бъде от особено значение, както с оглед **избягване на ненужно дублиране** на извършената работа, така и за да се предостави възможност на Европейската прокуратура да **получава относимата информация**, с която те разполагат, и **да ползва анализите им** по конкретни разследвания.

(103) Европейската прокуратура и OLAF следва да установят и поддържат **тясно сътрудничество**, насочено към осигуряване на **взаимното допълване** на съответните им правомощия и **избягване на дублирането**. В това отношение **OLAF по принцип не следва да образува административни разследвания, успоредно с разследвания, водени от Европейската прокуратура** за същите факти. Това обаче не следва да засяга правомощието на OLAF да започне административно разследване по своя инициатива, в тясно сътрудничество с Европейската прокуратура.

Член 101

Отношения с OLAF

1. Европейската прокуратура създава и поддържа **тесни връзки** с Европейската служба за борба с измамите (OLAF) въз основа на **взаимно сътрудничество** и на **обмен на информация**.

ЦЕЛ: да се гарантира използването на всички налични средства за защита на финансовите интереси на Съюза посредством **допълване на действията и подкрепа** за Европейската прокуратура от страна на OLAF.

2. Когато Европейската прокуратура провежда наказателно разследване, OLAF не започва паралелно административно разследване на същите факти.

3. Европейската прокуратура може да поиска от **OLAF да подпомогне или допълни нейните дейности**, чрез:

а) предоставяне на информация, анализи (вкл. съдебно-медицински анализи), експертни познания и опит и оперативна подкрепа;

б) координация на компетентните национални административни органи;

в) провеждане на административни разследвания.

4. Европейската прокуратура може, с цел да позволи на OLAF да упражни своите правомощия, да предостави на OLAF съответната информация относно случаи, **в които Европейската прокуратура е решила да не извършва разследване или е прекратила наказателното производство.**

5. Европейската прокуратура разполага с **непряк достъп** до информацията в системата за управление на делата на OLAF на принципа на попадение/липса на попадение (hit/no hit system).

Европейската служба за борба с измамите (OLAF) е независима организация в рамките на Европейската комисия. **Създадена е през 1999 г.** с Решение на Комисията 1999/352/ЕО. Към момента на нейното създаване ролята и компетентността на ОЛАФ за извършване на административни разследвания се регулират от следните 2 регламента:

- Регламент (ЕО) № 1073/1999 и
- Регламент (ЕВРАТОМ) № 1074/1999.

ОЛАФ притежава бюджетна и административна автономност с цел да бъде оперативно независима.

ОЛАФ е част от Европейската комисия, но въпреки това се ползва с независимост по отношение на разследващите си функции.

Мисията на Европейската служба за борба с измамите има три направления:

- да защитава финансовите интереси на Европейския съюз, като **разследва измами, корупция и всякакви други незаконни дейности;**

- да открива и разследва случаи на сериозни нарушения, свързани с изпълнението на **служебни задължения от страна на членове и персонал** на институциите и органите на ЕС;

- да подпомага институциите на ЕС, по-специално Европейската комисия, при **разработването и прилагането на законодателство и политики** за борба с измамите.

Настояща правна рамка:

Регламент 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 година **относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF)**, и за отмяна на Регламент No 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент No 1074/1999 на Съвета.

Регламент 883/2013 влезе в сила на 1 октомври 2013 г.

Регламент 883/2013 е преразгледан с 2 допълнителни регламента:

1. Регламент 2016/2030 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 година за изменение на Регламент 883/2013 **по отношение на секретариата на Надзорния съвет на Европейската служба за борба с измамите;**

2. Регламент 2020/2223 на Европейския парламент и на Съвета от 23 декември 2020 година за изменение на Регламент 883/2013 **по отношение на сътрудничеството с Европейската прокуратура и ефективността на разследванията на Европейската служба за борба с измамите.**

Изменение на преамбюла: чл. 4 А:

ОЛАФ установява и поддържа тесни отношения с Европейската прокуратура. Те се основават на **взаимно сътрудничество, обмен на информация, допълване и избягване на дублирането.**

ЦЕЛ: да се гарантира, че се използват всички налични средства за защита на финансовите интереси на Съюза посредством предоставяната от ОЛАФ помощ за Европейската прокуратура.

Изменения по същество:

Член 12в

Докладване на Европейската прокуратура за всяко престъпно деяние

ОЛАФ представя доклад на Европейската прокуратура за всяко престъпно деяние, по отношение на което Европейската прокуратура би могла да упражни своята компетентност.

Член 12г

Избягване на дублирането на разследвания

ОЛАФ преустановява започнато разследване и не започва ново разследване, когато Европейската прокуратура провежда разследване по същите факти.

Член 12д

Подкрепа на Службата за Европейската прокуратура

ОЛАФ **подпомага** дейността на Европейската прокуратура, чрез:

- а) предоставяне на информация, анализи (включително криминалистични анализи), експертни познания и опит и оперативна подкрепа;
- б) улесняване на координацията на конкретни действия на компетентните национални административни органи и органи на Съюза;
- в) провеждане на административни разследвания.

Член 12е

Допълващи разследвания

Когато Европейската прокуратура провежда разследване и ОЛАФ счете, че следва да бъде започнато разследване с цел приемането на предпазни мерки или на финансови, дисциплинарни или административни действия, Службата уведомява Европейската прокуратура.

Член 12ж

Работни договорености и обмен на информация

Практически договорености за обмена на информация, вкл. лични данни, оперативна, стратегическа, техническа и класифицирана информация.

Взаимодействие с Европол

Член 102

Отношения с Европол

1. Европейската прокуратура **установява и поддържа тесни отношения** с Европол. За тази цел те сключват работна договореност, в която се уреждат редът и условията за сътрудничеството им.

2. Когато е необходимо за целите на разследванията, Европейската прокуратура има право:

- да получи **всяка относима информация, с която разполага Европол**, във връзка с престъпление от компетентността на Европейската прокуратура и

- да поиска от **Европол да окаже и аналитична подкрепа** по конкретно разследване.

Мисия:

Европол е правоприлагащата агенция на Европейския съюз, която се занимава с **обмен и анализ на данни за престъпността** в държавите-членки на ЕС.

Нейната мисия е **подобряването на ефективността и сътрудничеството между правоприлагащите органи в ЕС** при предотвратяването и борбата с тежката международна престъпност и тероризма.

Основна цел: постигане на по-голяма безопасност за всички граждани на ЕС.

Мандат и правна рамка:

Европол започва своята дейност на **1 юли 1999 г.** след ратификацията на Конвенцията за Европол от всички държави-членки на ЕС.

Европол е пълноправна агенция на ЕС с разширени правомощия след приемането на **Регламент 2016/794** на Европейския парламента и на Съвета от 11 май 2016 година **относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол)**, който заменя Решението на Съвета 2009/371/ПВР за Европол и Конвенцията за Европол.

Регламент 2016/794 влезе в сила на 01.05.2017 г.

На 28 юни 2022 г. Регламент 2016/794 беше допълнен, като се създаде **нова разпоредба - чл. 20 А**, която регламентира отношенията между Европол и Европейската прокуратура.

Европол подкрепя дейността по правоприлагане в области, като:

- организирана престъпност,
 - изпиране на пари,
 - мошеничество и измама,
 - **престъпления против финансовите интереси на Съюза,**
 - подправяне на документи и търговия с тях,
 - корупция,
 - подправяне на пари и средства за разплащане;
- (подробно посочени в член 3 параграф 1 на Регламент 2016/794)

Европол оказва подкрепа на държавите-членки, като:

- подпомага обмена на информация между правоприлагащите органи чрез специализирана мрежа за сигурен обмен на данни (SIENA),
- извършва оперативни анализи и изготвя стратегически доклади,
- предоставя експертен опит и техническа подкрепа.

Сключени работни договорености

1. През месец януари 2021 г. Европейската прокуратура и Европол сключиха работна договореност/споразумение.
2. През месец февруари 2021 г. Европейската прокуратура и Евроюст сключиха работна договореност/споразумение.
3. През месец юли 2021 г. Европейската прокуратура и ОЛАФ сключиха работна договореност/споразумение.

Благодаря за вниманието!

прокурор Димитър Хаджийски

отдел „Престъпления против финансовите
интереси на ЕС и взаимодействие
с Европейската прокуратура“

Върховна касационна прокуратура

dhadzhiyski@prb.bg

www.prb.bg

